

THIÖK DE KARABA CÖK KU GËL TË KËNË BIL CUATPINY

Wël ke kɔc ke bëi ku kɔc ke ɣɔc

Thiök de karaba cök ka gël të kënë ye cuatpiny e wët ciëen ye akut luöi kɔc.
Ye waragënjë abë yi cɔk nyic yithku ku dhöl lëu bik yi kony.

Thiök de karaba cök ka gäth ka gël de pïu, eya wët ciëen de akutduön de bil. Anɔŋ lööŋ tō nē biäk de kë ba looi ku thaa cïn e loi.

Wöcc dë Mac kenë Pïu

Akut de karaba ku gäth alëu bik karaba ku gäthdu thiöök thar- alëu bik ke nyaai

Në wët de piäl, akut de pïu aci pïu ye teem-aye pïu tek yic. Na jïem ku në thiök de pïu cök ke luël e bë pïu tek yic, në wët kënë bil de pïu cuatpiny.

Ci thiöök cök? Ka köör bë thiöök cök?

Kë kɔc ba looi

Yuöpë akut ye yi tuöc bil në lantöŋtëi. Thiëc kë ye njo ba dac looi ago laanydu dhuök ciëen ka ago yi cuök gël.

Tëkdë yin bë thiëc bë biök de bil cuatpiny. Na ci lëu ba ciin ci lëk yi cuatpiny, ke yi thiëcë bë kony.

Yin lääu ba ajuiir de cuetpiny de bil looi emääth ci lëu yine lëu.

Ajuiëer de cuetpiny de bil në ciin koor alëu bë yic rier të cinë kan looi ku cïi lui.

Na ci rot kenë akut de bil ke yi yuöpë EWOV.

Ye lööŋ ke kä yïndë?

Yithku ku luöidu-ku kä akutdu-aatö nē waragëek ke karaba ku pïu yic.

Në biäk de karaba ku gäth, ëka tō në [Energy Retail Code](#).

Në biäk de bei rɔcɔk ku pïu rɔcɔk, ëka tō në [Urban Water Customer Service Code](#).

Në yic pacök, ëkënë yen erɔt looi:

- Akut de karaba ka gäth e yi dhil tuöc **bil**. Biil ke karaba, aye ke yi yiën nin kee 13 bin ke ye cuatpiny. Biil thuuk aaye naŋ thaa yenë ke cuatpiny ëya. Biil ke pïu aaye yiën nin kee 14 në ruöonic.
- Akut de bil eyi tuöc **waragëkdë de rou**, ayin ya të ñëi yin ya raan epiäc ɣäp.
- Akut abë yi tuöc waragëk yöök ë yi lan cenë lanyduön **de mac ka pïu thiök bë thiöök**. Ye waragënjë abë yic naŋ wël ke EWOV ku të ye yöke
- Na ci bil lëu në cuatpiny në wët cïn yin wëu, ke akut abë ajuiër luöi yin bin e lëu në cuetpiny emääth.
- Na tō Smart Meter paandu, eka bë akut lëk yi lan lëu benë ye thiök cök në remot.
- Nɔŋ waragëk ca yök keci tuöcc paandu ke cïn nhom rin ku ci göt kōu **raan tō baai**? Liep thok. Na ye kee waragëek gäai kë lanydu alëu bë thiöök thär ke kuc. Yuöpë akut bë thiëc yenjo rinku ye tō në waragëek kööth.

Döt: Lööŋke [Energy Retail Code](#) alui kenë bëi ye 40MWh de karaba ku 1,000GJ de gäth luöi në ruönic.

Kä nyuuth kɔc

Them ba akutduön de bil ya dac yuöp të yin e nyic ke yi ci bil lëu në cuetpiny në kööldë. Na kënë lëk akut ëka ci lëu bik ku kä lëu bik lanydu thiöök cök.

Na ye nyic ke yi cïn riser bin bil dac cuatpiny, ëka dik ba ya dac lueel ago ajuiërde tiŋ.

Ye naa cĭnĕ thiĕk de karaba cĕk ku gĕlde ye gam?

Anĕj thee kĕk cĭnĕ akut ke riĕer bĕ karaba thiĕĕk cĕk tĕ kĕn yĭn bil cuatpiny cĭ mĕn de:

- Kĕĕl de dhiĕc yomjima, thĕk de wik, ka kĕĕl de yiit.
- Enĕj kĕc ke bĕi, eya thee 8 miäkdur ka thaa 2 thĕĕi nĕ nĭn ke luĕi, ku ye thaa 3 thĕĕi enĕj kĕc ke thuĕk.
- kaam de pei nĭn 20 ku 31 pei de thiĕr ku rou (akut de karaba ye tĕk).
- Tĕ nĕj en raan tĕ baai pĕir nĕ dit ye cĕk tĕ nĕ karaba yic.
- Na ca thiĕc bĕ yĭ kony nĕ wĕu ye ke cĕl Utility Relief Grant rebate ku reecĕ yĭ nĕ keek.
- Tĕ cĭn guĕl enĕj EWOV ku yĭn kĕnĕ kony etĕĕn.
- Tĕ ciin de wĕu ke 120 yen kĕĕny akut de bil enĕj yĭn.

Pĭuku acĭ lĕu bĕ ke teem cĕk (ka gĕl ke) tĕ yen kĕĕl de thiĕk de mac

Yĕ nĕ lĕu bĕ tuĭl tĕ cenĕ akutdu löĕnj ye kuanyĕk?

Nĕ Victoria, na kĕn akutduĕn de karaba löĕnj kuanyĕk nĕ thiĕk de cĕk de karabadu ka gĕth, ke yen alĕu bĕ wĕu cuatpiny nĕ nyindu yic nĕ biäk de kĕ cĭ wuĕĕc (WDP).

Yen WDP ee 500 (thiĕk de cĕk aĕoot pĕei de tĕk wei, 2016, ka 250 ke pei de tĕk kĕn gĕl 2016)- ka biäk tĕnj de ye wĕnhĕ nĕ kĕĕl tĕk. Ekenĕ acii tĕ nĕ biäk de piu. **Yuĕpĕ akutdu nĕ nĭn yic kee 14 cenĕ ke karaba thiĕĕk thĕr**, na cie ka ya ke DWP alĕu kee 3500 jĕt.

Kĕc ke piu alĕu bĕ ke yiĕn 300 ((GSL) tĕ akut de piu löĕnj kuany cĕk nĕ kaam dhuk kek piu nyin piny.

Na ye yĕk ke karaba ka gĕthdu acĭ teem cĕk nĕ lueth, ke yĭ yuĕpĕ akutdu. Na cĭ lĕu ba looi ke yĭ yuĕpĕ EWOV

Wĕu kĕk yenĕ kĕc kony

Anĕj dhĕl juĕc ye akuma ke kĕc kuany nĕ biil. Anĕj wĕu ye ke gam kĕc ye ke cĕl Utility Relief Grant yĭn lĕu ba thiĕc nĕ keek nĕ nĕj kĕ cĭ rot waar nĕ piĕrdu yic. Akutduĕn de mac alĕu bĕ yĭ kuany nĕ wĕl ku weei de piĕu nĕ biäk de wĕu.

Anĕj dhuĕl juĕc kĕk wĕäc ye kony nĕ EWOV [Fact Sheet 7: Energy and water payment difficulties](#).

Dhuk de karaba cĕk thĭn

Yuĕpĕ akutdu nĕ nĭn yic kee 10 ĕke thiĕĕk kĕ ke lanydu cĕk. Na cĭ bil cuatpiny ebĕn ka cĭ yĕk nĕ ke Utility Relief Grant Scheme eka cĭn kĕ beer lanydu gĕĕu bĕ liep cĕk, akut abĕ macdu dhuĕk baai ke thaa 3 thĕĕi nĕoot wei. Na gĕl e nĕ thaa 3 theei eka jal luĭ nĕ miäkdĕtĕ.

Bĕ cĭn ke loi rot, ke karaba aye dhil thiĕĕk 'taiwei' ago rot cuĕk liep

Bĕ cĭn kĕ loi rot, raan nĕj kee 18 yen alĕu bĕ tĕ baai tĕ dhuke gĕth cĕk thĭn

Kĕ bĕ yĭ kony

Kuc tĕ lĕu bĭn gĕl thin? Ajuĕĕĕrĕ alĕu yi kony

Kĕ lĕu ba ke looi:

- Nĕj bil cĭ bĕn, wargĕk nyuth ku lĕk yĭ thiĕk de karabad cĕk?
- Na nĕj anuĕn de cust de bil piny ke ca lĕk akutduĕn de bil?

Jam wenĕ akutduĕn de biil:

- Na ci karabadu thiĕĕk thĕr, ke yĭ yuĕpĕ akut de bil, ago yĭ luĕi ajuĕĕĕr bĭn e cuatpiny emĕäth ku thiĕc bĕ lanydu dhuĕk ciĕĕn.
- Tak kĕ lĕu ba ya cuatpiny ago wĕu kĕĕnyĕ ke yi dac thĕk.
- Thiĕc akutdu bĭk caaric lan e thiĕk ĕ lanydu thĕr nĕ lueth.

Yĕk EWOV:

- Na cĭ rot piĕj kenĕ akutdu , ke yĭ lĕu ba EWOV yuĕp tĕ:
- Tthem **bĕ wereek**, kedhe tĕ nĕ yĭ löĕm, nĕjic biil, ku kĕ thĕny röth, wĕt de thiĕk de karaba cĕk ku wĕl ku.